

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 383

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har d. 17. december 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 306 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Doknr.
311181

Spørgsmål nr. 306:

Dato
22-01-2016

"Ministeren bedes redegøre for, hvilke regler der gælder for byrådsmedlemmers personlige ansvar i forbindelse med proceduren for og godkendelse af opstilling af vindmøller og den deraf følgende personlige erstatningspligt."

Svar:

1. Rammerne for beslutninger om opstilling af vindmøller er bl.a. reguleret i planloven og lov om miljøvurdering af planer og programmer. Planloven hører under erhvervs- og vækstministeren, mens lov om miljøvurdering af planer og programmer hører under miljø- og fødevareministeren.

En redegørelse for, hvorvidt der som følge af den ovennævnte lovgivning er særlige regler om de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmers eventuelle ansvar, herunder erstatningsansvar, i forbindelse med sådanne beslutninger, vil således henhøre under disse ministerier.

2. Jeg vil holde mig til at redegøre for de regler, der gælder efter lov om kommunernes styrelse. Jeg kan i den anledning generelt oplyse, at Statsforvaltningen som umiddelbar tilsynsmyndighed og Social- og Indenrigsministeriet som øverste tilsynsmyndighed kan anvende forskellige sanktionsmuligheder efter lov om kommunernes styrelse ved varetagelsen af det kommunale tilsyn, hvis det findes at være fornødent.

3. Statsforvaltningen og Social- og Indenrigsministeriet kan bl.a. pålægge ansvarlige kommunalbestyrelsesmedlemmer **tvangsbøder**, hvis en kommunalbestyrelse undlader at udføre en handling, som den efter lovgivningen er forpligtet til at udføre, jf. § 50 b og § 53, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Det er en betingelse for at anvende tvangsbøder, at det er muligt at angive den beslutning, som kommunalbestyrelsen efter lovgivningen er forpligtet til at træffe, eller de foranstaltninger, som kommunalbestyrelsen efter lovgivningen er forpligtet til at gennemføre. Det er videre en betingelse, at ulovligheden skal fremtræde med en vis klarhed (klarhedskriteriet).

Tvangsbøder kan anvendes til at fremtvinge opfyldelsen af en handlepligt for kommunalbestyrelsen, men kan ikke anvendes som en straf for en eventuel konstateret overtrædelse af lovgivningen. I den situation kan bøder efter § 61 i lov om kommunernes styrelse være aktuelle, jf. her under pkt. 5.

Tvangsbøderne pålægges de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer personligt og løber, indtil forpligtelsen er opfyldt. Tvangsbøderne fastsættes typisk til et bestemt beløb pr. dag.

4. Statsforvaltningen og Social- og Indenrigsministeriet kan herudover anlægge **erstatningssag** mod et kommunalbestyrelsesmedlem, som er ansvarligt for, at kommunen er påført et tab, jf. § 50 c og § 53, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Hvorvidt der er et ansvarsgrundlag, skal afgøres efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Det betyder, at det er en betingelse for at kunne statuere erstatningsansvar, at der som følge af et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmers uforsvarlige adfærd, der kan tilregnes den enkelte som forsættelig eller uagtsom, er opstået et tab for kommunen.

Den rådgivning, som kommunalbestyrelsen har fået af forvaltningen, eventuelle rådgivere eller tilsynet kan have betydning ved vurderingen af, om der er handlet ansvarspådragende. Hvis kommunalbestyrelsen ikke i forvejen er blevet advaret af forvaltningen, en ekstern rådgiver, tilsynet eller lignende, kan der ikke stilles særligt strenge krav til kommunalbestyrelsesmedlemmers agtsomhed.

Statsforvaltningen og ministeriet kan frafalde at anlægge erstatningssag mod et kommunalbestyrelsesmedlem mod indbetaling af erstatningsretlig bod, jf. § 50 d og § 53, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

5. Efter § 61 i lov om kommunernes styrelse kan et kommunalbestyrelsesmedlem, der gør sig skyldig i grov tilsidesættelse af de pligter, som den pågældendes hverv medfører, endelig straffes med **bøde**. Simpel uagtsom pligttilsidesættelse straffes dog ikke.

Som det fremgår, skal der være tale om grove pligttilsidesættelser, der skal være begået med forsæt eller som følge af grov uagtsomhed. Kommunalebestyrelsesmedlemmer ifalder således normalt ikke ansvar ved at gå imod en indstilling fra forvaltningen.

Bestemmelsen omfatter både aktiv handling og tilfælde af pligtforsømmelser og undladelse af at opfylde en handlepligt.

Det er anklagemyndigheden, der vurderer, om der skal rejses tiltale, og idømmelse af en eventuel bøde foregår ved domstolene. Dette sikrer, at bødestraf sker under iagttagelse af de retssikkerhedsmæssige garantier, der i øvrigt gælder i forbindelse med behandlingen af straffesager.

6. For yderligere oplysninger om navnlig anvendelse af sanktioner i form af tvangsbøder og bøder som led i det kommunale tilsyn, kan jeg afslutningsvis henvise til mit svar af 22. oktober 2015 på SOU alm. del spørgsmål 111.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann